

بدون مرجعیت قدرت نرم رسانه در خارج از مرزها هزینه خواهد شد و این به زبان منافع ملی ماست؛ بهتر است رسانه‌های منتقد اما داخلی داشته باشیم تا اینکه رسانه‌های وابسته و ناشناخته خارجی درباره ما صحبت کنند.

وزیر ارشاد در آئین اختتامیه دهمین جشنواره رسانه‌های ابوذری:

سیدعباس صالحی وزیر فرهنگ در آئین اختتامیه دهمین جشنواره رسانه ای ابوذری اظهار داشت:

در نگاه نظریه‌های کلاسیک ارتباطات رسانه‌ها نقش‌هایی همچون اطلاع‌رسانی، آموزش و سرگرمی داشتند و یکی از مهم‌ترین کارکردهایشان «مکمل و مقوم دموکراسی» بودن بود؛ تا جایی که به آن‌ها لقب رکن چهارم دموکراسی داده شد. رسانه‌ها از بدو پیدایش چه در قالب چاپی و چه در قالب الکترونیک نقش مؤثری در شکل‌دهی به افکار عمومی ایفا کردند اما در دهه‌های اخیر با پررنگ شدن مفهوم قدرت نرم جایگاه رسانه‌ها دچار تحول شده است. امروز، اگر کشوری بخواهد قدرت خود را در سطح جهانی تثبیت کند صرفاً به قدرت نظامی (سخت) یا اقتصادی (نیمه‌سخت) اتکا نمی‌کند بلکه نیاز به قدرت نرم دارد. رسانه‌ها حاملان اصلی این قدرت نرم هستند. در چنین نگاهی نبرد دیگر صرفاً نبرد سرزمین‌ها نیست؛ بلکه نبرد برای تسخیر ذهن‌ها و قلب‌هاست. به جای تحمیل و اجبار، اقناع، همراه‌سازی، تصویرسازی مثبت و دیپلماسی فرهنگی مورد توجه قرار می‌گیرد.

به گزارش اسپادانا خبر، صالحی قدرت نرم در ابعاد داخلی را به معنای تقویت انسجام اجتماعی، افزایش سرمایه اجتماعی، تقویت تعلقات ملی و گسترش فرهنگ بومی با جذابیت و نفوذ بالا دانست و توضیح داد:

در ابعاد بین‌المللی، قدرت نرم یعنی تصویر مثبت و معتبر از کشور در افکار عمومی جهان. رسانه‌هایی که امروز مظلومیت مردم فلسطین را به جهان منتقل می‌کنند از جمله رسانه‌های خود فلسطینی، توانسته‌اند تا حدی معادله قدرت نرم جهانی را تغییر دهند یا حداقل مسیر آن را دگرگون سازند. این نشان‌دهنده آن است که رسانه می‌تواند جایی کاری کند که قدرت سخت از انجامش ناتوان باشد. امروز فرصت‌های نوینی برای تغییر معادلات به وجود آمده است.

وی با اشاره به موضوع مرجعیت رسانه‌های داخلی گفت:

اگر پذیرفته‌ایم که رسانه هسته اصلی قدرت نرم است پس باید مرجعیت رسانه‌های داخلی را نیز تقویت کنیم. بدون مرجعیت، قدرت نرم رسانه در خارج از مرزها هزینه خواهد شد و این به زبان منافع ملی ماست. متأسفانه بر اساس پیمایش‌های مختلف در چند دهه اخیر مرجعیت رسانه‌های رسمی کشور رو به افول بوده است. برای نمونه در سال ۱۳۷۹ و در موج اول پیمایش ارزش‌ها، تلویزیون منبع اصلی اخبار برای ۷۸ درصد پاسخ‌دهندگان بود. روزنامه‌ها در رتبه بعدی قرار داشتند اما در سال‌های ۱۳۹۴ و ۱۳۹۵ این نسبت به ۵۴ درصد برای تلویزیون کاهش یافت و اینترنت و ماهواره ۲۲ درصد سهم داشتند. روزنامه‌ها نیز باز هم جایگاه پایین‌تری پیدا کردند.

وزیر فرهنگ در تغییر مرجعیت رسانه، عوامل مختلفی مثل تحولات فناورانه، گسترش اینترنت و گوشی‌های هوشمند و شکل‌گیری زیست‌بوم جدید مصرف رسانه‌ای را داخل دانست و گفت:

در کنار این تحولات، لازم است از منظر نظام حکمرانی رسانه‌ای هم تأمل شود. آیا اجازه داده‌ایم رسانه‌های داخلی روایت‌گر اول رخدادها باشند؟ آیا امکان مطالبه‌گری، نقد و پیگیری واقعی برای رسانه‌ها فراهم شده؟ آیا به رسانه منتقد داخلی اجازه بروز

داده‌ایم یا اجازه داده‌ایم روایت‌ها از بیرون منتقل شوند؟ اینکه چگونه می‌توان مرجعیت رسانه را به داخل بازگرداند نیازمند بررسی و اقدامات چندجانبه است. بخشی از این مسیر به نظام حکمرانی و ساختار اجتماعی بازمی‌گردد برای مثال بهتر است رسانه‌ای منتقد اما داخلی داشته باشیم تا اینکه رسانه‌های وابسته و ناشناخته خارجی درباره ما صحبت کنند و افکار عمومی را تحت تأثیر قرار دهند. اگر بپذیریم که رسانه یکی از ابزارهای قدرت است، واگذاری آن به خارج به معنای خلع سلاح کردن خودمان و انتقال سلاح‌های استراتژیک به خارج از مرزهاست.

وی با تأکید بر این که مرجعیت رسانه‌ای با اعتماد عمومی گره خورده است بیان کرد:

بازگرداندن مرجعیت رسانه به داخل کشور اقتضائات خاص خود را نیز دارد. بخشی از این اقتضائات از جانب حاکمیت است؛ از جمله انتشار به موقع اخبار، ارائه روایت اول، و از دست ندادن خبرهای مهم. اجازه ندهیم که دیگران خبر اول را منتقل کنند.

صالحی با تأکید بر این که در نظام اطلاع‌رسانی، ما نیازمند تغییراتی هستیم توضیح داد:

باید به رسانه‌ها اجازه داده شود تا بتوانند مطالبه‌گری کنند و پیگیر امور باشند، تا در نتیجه آن، مردم بتوانند به رسانه‌های داخلی، چه رسمی و چه عمومی، اعتماد کرده و ارتباط برقرار کنند. از سوی دیگر، رسانه‌ها نیز باید تلاش کنند تا سطح حرفه‌ای خود را ارتقا دهند و همان‌طور که گفته شد خود را جزئی از قدرت نرم ملی بدانند و برای ایفای این نقش، اهتمام جدی بورزند؛ از جمله با تقویت جذابیت روایت‌ها، رعایت اصول حرفه‌ای و... که همه این‌ها از جمله وظایف متقابل رسانه و حاکمیت در این زیست‌بوم جدید قدرت نرم است.

منبع | ایرنا

برچسب‌ها: [وزارت ارشاد](#) [1]

[فرهنگ](#) [2]

[رسانه](#) [3]

[مسعود بزشکیان](#) [4]